

Модели за соработка и учество на локално ниво

Есзтер Хартеј
Европски Центар за непрофитно
право
(ECNL)

МОТО

„Жителите што веруваат дека можат да влијаат на локалните одлуки со скоро 50% поголема веројатноста ќе имаат доверба во локалните авторитети.“

(Комисија за Интеграција и Кохезија, 2007)

Важност на учеството како такво

- ✓ Овозможува да се создаде сопственост врз моделот
- ✓ Зближува актерите заедно – тие учат еден за друг, се запознаваат, и повеќе се спремни да соработуваат во иднина
- ✓ Дури и документот да е оставен во фиока, процесот може да создаде трајни партнерства и основи за понатамошна работа спрема одговарање на потребите на граѓаните

Фактори кои влијаат на имплементацијата на моделите

- ✓ Постоечкиот модел на соработка
- ✓ Мотивациите и желбата за соработка
- ✓ Посветеноста на двете страни во процесот
- ✓ Разбирање на вредностите и бенефициите
- ✓ Распределбата на ресурсите
- ✓ Зачувување на фокусот за да се

осигураат дека моделите се донесени

Прашањето на локално учество на Европско ниво

Обете обврзувачки и необврзувачки документи ПОТЕНЦИРААТ ДЕКА...

- ✓ Одлуките ќе бидат донесени колку што е можно поблиску до граѓаните
- ✓ Се очекува државите да развијат сопствени регулативи, да ја подобрат правичната основа

ЕВРОПСКА УНИЈА

- ✓ Лисабонскиот Договор (2007) - *“одлуките ќе бидат земени колку што е можно поотворено и поблиску до граѓаните”*
- ✓ Резолуција донесена од страна на ЕР (2009)- да се направи целосна употреба на легалните провизии и најдобрите практики за да се *“подигне дијалогот со граѓаните и ГО-ата”*

Прашање на локално учество на Европско ниво

ОДБОР НА ЕВРОПА (Council of Europe)

- ✓ **Европски Чартер на Локална Самоуправа (1988):** прв меѓународно обврзувачки договор, принципот на субсидијарност
- ✓ **Додаден Протокол на Чартерот (2008):** право на секој да учествува во локалните случувања, одговорност на државите да воспостават легална основа
- ✓ **Препорака 19 (2001):** основни принципи, препораки, специфични чекори за да се охрабри локалното учество

Регулација на национално ниво

Регулатива на национално ниво

УСТАВ

- ✓ Најчесто не е регулиран експлицитно, превземено од други права
- ✓ Хрватска: *“граѓаните можат директно да учествуваат во администрацијата на локални настани преку состаноци, референдуми и други форми на директно снесување одлуки”*

ЗАКОНИ

- ✓ Закон на локална самоуправа (пр., Босна и Херцеговина)
- ✓ Закон на слобода и пристап до информација (пр., Унгарија)
- ✓ Закон за регулатива на законодавниот процес
- ✓ Закон за консултации за време на законодавството (пр., Хрватска)

НАЦИОНАЛНИ СТРАТЕГИИ И КОДЕКСИ

- ✓ Компас за усвојување на документи на локално ниво

Регулативи на локално ниво

ЛОКАЛНИ КОМПАКТИ, СТРАТЕГИИ И ДОГОВОРИ

- ✓ Најчест модел
- ✓ Повеќе специфичен и ориентиран на пракса, помалку политички
- ✓ Главни цели: да се рефлектира сегашното ниво на соработка, да се идентификуваат специфичните цели
- ✓ Да биде регуларно евалуиран

ЛОКАЛНИ УРЕДБИ

- ✓ Малку примери (пр. Будимпешта)

Локални канцеларии/центри/овластени лица за соработка

Улогата на таква канцеларија или особа:

- ✓ Да ја одржува веб-страницата
- ✓ Да ја одржува базата на податоци
- ✓ Да испраќа вести
- ✓ Да ја координира работата на крос-сектор тела
- ✓ Да информира за финансиски можности
- ✓ Да обезбеди канцелариски простор и опрема за ГО

Крос-сектор и тела управувани од

КРОС-СЕКТОР ТЕЛА ГО

- ✓ Да советуваат на специфични потреби на заедницата
- ✓ Експресно мислење на документите
- ✓ Да прават сугестии за да се дискутираат специфични прашања
- ✓ Да ја поддржуваат имплементацијата на документот за политики

ТЕЛА УПРАВУВАНИ ОД ГО

- ✓ Официјално признаен партнер на локалната власт
- ✓ Зависи од активната инволвираност на ГО
- ✓ Минимален број на членови

Употребата на интернет технологијата

- ✓ Најефтиниот начин да посегнат до поширока група
- ✓ Полесен проток на информација
- ✓ Зголемена транспарентност на работата на локалната власт
- ✓ Предизвик: да се овозможи техничка поддршка на социјално - загрозените луѓе ⇒ Telehouse движење
- ✓ Специфични алатки: веб-страна, е-мејл листа, веб преноси

Датабари

ДАТАБАЗИТЕ СЕ УПОТРЕБУВАНИ ЗА ДА...

- ✓ Се фасилитира процесот на финансирање
- ✓ Да се праќаат вести
- ✓ Да се фасилитираат врските помеѓу заинтересираните странки што сакаат да воспостават партнерства на различни прашања

Препораки или што да се земе во предвид кога се работи на модел?

- ✓ Што е целта?
- ✓ Која е целната група?
- ✓ Кога да се инволвира целната група?
- ✓ Како да се регулира?
- ✓ Како да се обезбеди поширока вклученост во моделот?
- ✓ Како да биде следен и ревидиран?
- ✓ Финансирање за моделот

Ви благодариме!